

ORANJEWIJK

ons koninkrijk

ORANJEWIJK PAKT GROOTS UIT

nr. 3
2020

BED AND BREAKFAST
EMMAPLEIN

EMMAPLEIN 5, LEEUWARDEN - TEL. 06 50511954
 WWW.EMMAPLEIN.EU

Turquoise Massage
 www.turquoisemassage.nl
 info@turquoisemassage.nl
 0622220683

EVERT JAN HOEN
 BOUW- EN SCHEEPSTIMMERBEDRIJF
 EMMAKADE 198
 8933 AX LEEUWARDEN
 TEL.: 06 – 25096569 / 058 – 2125879
 E-MAIL: EVERTJANHOEN@XS4ALL.NL

Contagio

Janny Kamp
 janny@contagio.nl

Emmaplein 5
 8933 BS Leeuwarden | 06 546 36 578

Training, coaching & advies

catering

C A D E N Z A

Wim Teeuw

Foeke Sjoerdswei 26 • 8914 BH Leeuwarden
 telefoon: 06 53 976 549
 website: www.cadenzacatering.nl • email: info@cadenzacatering.nl

bosma de witte
 makelaars

NVM • WONEN
 058 216 05 00

KIJK OP BOSMADEWITTE.NL
 MISSCHIE N VIND JE 'M WEL...
 ...JOUW DROOMHUIS!

Dochter & Zn
 verloskundepraktijk

Emmaplein 1
 www.dochterenzn.nl

Schoonheids- en kapsalon

Petra Reen | **Jitske Maaike**
 M 06 2147 7982 | M 06 3985 4910

Willem Lodewijkstraat 53, 8933 BJ Leeuwarden

VAN DE REDACTIE

Wat een prachtig Keunsthfestival was dat op 5 september! Overal vlaggen met kroontjes, honderden nieuwsgierigen en kunstliefhebbers die hun weg door de Oranjewijk/Tulpenburg naar de deelnemende kunstenaars gemakkelijk vonden via de aantrekkelijke routebeschrijving. Met een programma op het buurtpodium dat klonk als een klok. We hoorden muziek op het 'hoofdpodium'; een tweetal jonge wijkbewoners gaven een optreden op eigen locatie. Daarnaast was er op diverse adressen van alles te zien: schilderijen, keramiek, sieraden, objecten, foto's en nog veel meer. Ook mooi dat de Leeuwarder Courant op diezelfde zaterdag een paginagroot artikel over het festival dat Jacob Haagsma (buurtbewoner) publiceerde met een foto van Gilbert Terpstra, tevens vormgever van het fraaie festivalmateriaal: poster, vlag, folder, flyer. Chapeau voor de organisatie! In deze glossy proberen we onze eigen indruk te geven van alles wat er te beleven was.

Daarnaast aandacht voor de wijkgeschiedenis, met verhalen van Peter Karstkarel over minder goede tijden van de Oranjewijk via 'erfschatten' van het echtpaar Wijnstra over de oprichting van de speeltuin-, wijk- en wandelvereniging Oranje-Nassau naar de jongste deelnemer van het Keunsthfestival, die laat zien hoe men tegenwoordig via uitgekiende software muziek bouwt.

Van 'pauperwijk' naar dynamische kunstwijk, zo doen wij dat in de Oranjewijk!

De Redactie

Het promotie-
materiaal voor de
deelnemers ligt
klaar om uitgedeeld
te worden!

INHOUD

VAN DE REDACTIE	3
NIEUW IN DE ORANJEWIJK/TULPENBURG	4
OVERZICHT ACTIVITEITEN	6
KEUNSTFESTIVAL	7
PUZZEL	15
DOUWE IDEMA'S ILLUSTRATIE	16
ALTERNATIEVE VAKANTIE IN EIGEN LAND	17
RUSSELL	18
KOOKIMPRESSIES VAN JEENINGA	19
DE COLUMN VAN LUKK	20
KUNSTWERK SPEELTUIN	21
DE WIJNSTRA'S VAN DE WANDELCLUB	23
PETER KARSTKAREL	26
UIT VAART DIJKSTRA	29
VAN DE WIJKVERENIGING	29
SINNEN FAN MINNE	30
COLOFON	30
COLLAGE KEUNSTFESTIVAL	32

Daphnie en Kim Schoenmaker

Het hele jaar door vertrekken mensen uit de Oranjewijk en komen er nieuwe inwoners voor terug. Voor de wijkkrant gaan we op zoek naar deze nieuwe inwoners. Wie zijn ze, waar komen ze vandaan en waarom kozen ze voor de Oranjewijk? In dit nummer maakt u kennis met Daphnie en Kim Schoenmaker, de nieuwe bewoners van Emmakade 144.

VAN EEN EILAND NAAR DE STAD

Sinds januari wonen Daphnie en Kim samen met hun kinderen Guus (4) en Fem (2) in hun nieuwe huis aan de Emmakade. Na gewoond te hebben in Huizum en Camminghaburen zijn ze nu in de straat terechtgekomen, waar Daphnie al heel lang wilde wonen. Zij groeide op op Schiermonnikoog, Kim in Dokkum. Ze kennen elkaar van Schiermonnikoog, waar Kim in de horeca werkte.

Vorig jaar gingen ze op zoek naar een ander huis. Ze dachten een prachtig huis gevonden

te hebben in de Tjerk Hiddesstraat, maar werden helaas overboden. Alsof het zo had moeten zijn, kwam snel daarna dit huis aan de Emmakade te koop. Na de rondleiding kwamen ze beiden naar buiten met de gedachte "Dit is het!". Ze hadden meteen een goed gevoel bij het huis en hun bod werd deze keer gelukkig geaccepteerd. Vervolgens duurde het nog een paar maanden voor de overdracht een feit was, maar nu wonen ze er met veel plezier! Het is een prachtige plek met zicht op het kanaal, weinig verkeer en de binnenstad en een supermarkt op loopafstand.

KOEPELTHEATER

Daphnie en Kim hebben heel verschillende banen. Kim werkt bij bakkerij Borgesius in Leeuwarden in de productiekeuken. Dat betekent vroeg beginnen en hard werken, maar heeft als voordeel dat hij 's middags thuis kan zijn bij de kinderen.

Daphnie werkt vooral 's middags en 's avonds. Zij heeft samen met een compagnon een zangschool en geeft ook nog twee dagen les aan de Hanzehogeschool in Groningen.

Haar zangschool is, na een paar jaar aan de Snekertrekweg, nu gevestigd in het Koepeltheater, aan de overkant van het Nieuwe Kanaal. Hier geeft ze zowel individuele lessen als les aan koren. Haar zangschool, met elf docenten, heeft naast Leeuwarden ook vestigingen in Groningen, Harlingen, Sneek, Drachten en Gauw. Aan de Hanzehogeschool is ze zang- en stemdocent bij de opleiding logopedie. Het afgelopen halfjaar hebben ze net als iedereen de gevolgen van de coronacrisis gemerkt. Kim kon een tijdlang minder uren werken en Daphnie moest improviseren met de zanglessen. Zij heeft bijvoorbeeld buiten gerepeteerd met het koor en ook via videobellen ge-probeerd zanglessen te geven. Voor beide gold dat alle deelnemers blij waren na een tijd niet gerepeteerd te hebben elkaar weer te zien en te zingen, maar dat echt goed repeteren niet lukt. Ook erg jammer was dat de zangweek die Daphnie voor 14 mensen had georganiseerd

in Frankrijk niet kon doorgaan. Ondertussen zijn de lessen in het Koepeltheater met wat aanpassingen, zoals goede ventilatie, gelukkig weer mogelijk. Ook voor Kim geldt dat het na een rustige periode weer een stuk drukker is geworden.

PRACHTIGE MOZAÏEKVLOER

Het huis was al grotendeels naar hun zin, dus er hoefde weinig verbouwd of veranderd te worden. In de gang heeft de vorige bewoner bijvoorbeeld een unieke, zelfontworpen mozaïekvloer gelegd, die Daphnie en Kim ook erg mooi vinden. In de woonkamer is wel een

nieuwe vloer gekomen. Verder hebben ze hier en daar geschilderd en de achtertuin opnieuw ingericht.

Dat was voorlopig genoeg om heerlijk te kunnen wonen. In de toekomst gaan ze misschien nog andere dingen aanpakken, maar dat kan stap-voor-stap, kamer-voor-kamer. Nu eerst genieten van het nieuwe huis in de Oranjewijk! vernieuwd en het dak op de bijkeuken is vernieuwd. Verder hebben ze een prachtige houten vloer in de woonkamer en keuken laten leggen en is er een nieuwe keuken van liefst zeven meter lang geplaatst. Dat was nog even spannend, want de keuken komt uit Duitsland en door de coronacrisis werd de bezorging flink vertraagd. Uiteindelijk is dat gelukkig goed gekomen en hoeft er nu alleen nog maar wat afgewerkt te worden. Een voordeel van de coronacrisis was dat René alle tijd had om de schilder te helpen. Al het houtwerk is waar nodig gerestaureerd en opnieuw geschilderd. Het wachten is nu nog op enkele prachtige oude gietijzeren radiatoren van zo'n 100 jaar oud. René heeft ze laten stralen en spuiten en hoopt ze binnenkort te kunnen laten installeren. Daarna kunnen ze nog meer genieten van hun nieuwe huis in Leeuwarden!

PIET BROUWER

ACTIVITEITENAGENDA

FILMAVONDEN

Zaterdag 17 oktober. Inloop 19:30 en start 19:45 en hoofd-film om 20:30 u.

Zaterdag 21 november. Inloop 20:00 en start film 20:30 u.

We hebben plek voor maar 11 mensen i.v.m 1,5 meter afstand, dus op tijd aanmelden bij penningmeester@oranjewijk.nl. Mocht er erg veel animo zijn, draaien we misschien dezelfde film op een tweede avond.

Film 17 oktober

Josephine Wernsen (jwernsen@xs4all.nl en Els Bultsma (elsbultsma64@kpnmail.nl), 0566 620486 en 058 2883664. Website: www.aandacht.net.

DINSDAG

dwarsfluit, op dinsdagmiddag, door Gera van der Meulen, gefluit.gera@gmail.com, 06 18845178

cellolessen, eens in de 2 weken op middag en avond, door Annette Scholten, lagestrijkers@gmail.com, 06 29518136

WOENSDAG

schilderen en tekenen, op woensdagmid-dag en woensdagavond, door Henk Krist, henkkri@gmail.com, 06 26218914

DONDERDAGMIDDAG

zanglessen, door Sofie Raateland, sraateland@planet.nl, 06 13068946

ACTIVITEITEN BUURTHUIS, Gysbert Japicxstraat 51

Behalve de keren dat het buurthuis gebruikt wordt voor bijeenkomsten van de NEO-werkgroep, het wijkpanel, het wijkbestuur, de mensen van de moestuin, kinderactiviteiten, de vrijwilligersborrel en het wijkcafé, vinden er ook onderstaande, vaste activiteiten plaats.

Beheerder van het buurthuis is Henk Krist: 06 - 26 218 914.

MAANDAG

cellolessen, op maandagmiddag (voor kinde-ren) en maandagavond door Annette Scholten, lagestrijkers@gmail.com, 06 29518136.

mindfulness, iedere 1e en 3e maandagavond, in de traditie van Thich Nath Hans, door

WWW.BWHONTWERPERS.NL

EMMAKADE 74A

Succes

Welkom
in de
Oranjewijk!

Op 5 september hadden we het KeunSTfestival in de wijk: met maar liefst rond de 40 kunstenaars en 25 locaties/optredens was het absoluut de moeite waard om een rondje Oranjewijk te doen op die zonnige zaterdagmiddag. De adressen waren herkenbaar aan de vlaggen, de 'invalswegen' waren versierd met balivlaggen en de speeltuin stond er eveneens vrolijk bij. De organisatie had de zaken prima voor elkaar en de deelnemers konden zich verheugen in de nodige belangstelling. En alles ging Corona-veilig, men liep elkaar niet voor de voeten en op alle adressen stonden duidelijke aanwijzingen hoe als bezoeker rekening te houden met de regels.

Er kan absoluut gesproken worden van een succes, zeer zeker voor herhaling vatbaar!

De cultuurbaarder van de redactie heeft een aantal verhalen bij diverse kunstenaars opgehaald en om het niet al te eenzijdig kunstzinnig te laten klinken, werden de interviews afgerond met een cruciale vraag: "Wat is je lievelingseten?". Het was zonder meer gemakkelijk om te

zien hoe bijna al deze kunstenaars, die allemaal moeiteloos over hun kunst spraken, stil vielen na deze hamvraag. Maar de meesten wisten na intensief nadenken toch met een acceptabel antwoord op de proppen te komen en hoewel het een volslagen irrelevante vraag was, hebben we toch de antwoorden genoteerd. Als smaakmaker, zeg maar.

Erika van Driel opent het festival, waarna Trio Ossekop begint.

TERUGBLIK

EEF

Eef deed ooit een opleiding handvaardigheid en kinderverzorging, een ietwat dubieuze combinatie. Uiteindelijk werd zij docente omgangskunde, zij gaf les aan mensen in de zorg of mensen die opgeleid werden voor de zorg. Zij heeft de kans om met 61 jaar afscheid te nemen van het werkzame leven bij de Friese Poort met beide handen aangegrepen en ging op zoek naar ander tijdverdrijf, ook wel hobby genoemd. Toen stelde een vriendin voor dat Eef mee zou gaan naar een workshop in Drachten, 'iets met klei'.

Eef had ernstige twijfels, ze wist niet of het iets voor haar zou zijn en ze dacht eigenlijk dat ze zoiets niet zou kunnen. Maar na één les was ze verkocht, dit was iets dan naadloos bij haar past!

Acht jaar zit ze in Drachten op les en op enig moment is ze in de gelegenheid om te exposeren. Het blijkt dat iemand belangstelling heeft voor een van haar beelden en er wordt gevraagd wat het beeld moet kosten. Eef heeft geen idee, ze heeft er nog nooit over nagedacht en ze wil er een nachtje over slapen.

De volgende dag noemt ze haar prijs en de kandidaat koper, die zelf schilder is, vindt dat aan de hoge kant.

Eef is echter een nuchtere dame en ze doet niet moeilijk: "je hoeft het niet te kopen en jouw schilderijen zijn ook niet bepaald goedkoop."

Eef verkoopt inmiddels dat het een lust is, vooral tijdens culturele hoofdstad heeft ze heel wat verkocht, ook veel aan buitenlanders. Haar grootste plezier is om mensen blij te laten zijn met haar producten en vooral als mensen na de koop laten weten dat ze een mooi plekje voor het beeld hebben gevonden en er zo content mee zijn, is de cirkel rond voor Eef.

Even een geheim verklappen: op de slaapkamer van de consul van Mauritanië (het voormalige huis van Bonnema) staan twee beelden van Eef. Dat is toch iets om trots op te zijn! Soms is het wel even slikken als ze een beeld in de verkoop 'gooit' en het beeld wordt dan ook gelijk verkocht, dan is ze het kwijt...Eef weet drommelsgoed wat ze wel en niet wil verkopen en daar houdt ze zich dan ook onverbiddelijk aan.

Kijk vooral bij de foto's naar het bijzettafeltje met de pootjes als troffels. De troffels waren van een dierbare vriend van Eef en op deze manier heeft ze hem letterlijk en figuurlijk verwerkt. Eef is groot Italië fan, dus het liefst schuift ze Italiaans eten naar binnen.

TERUGBLIK

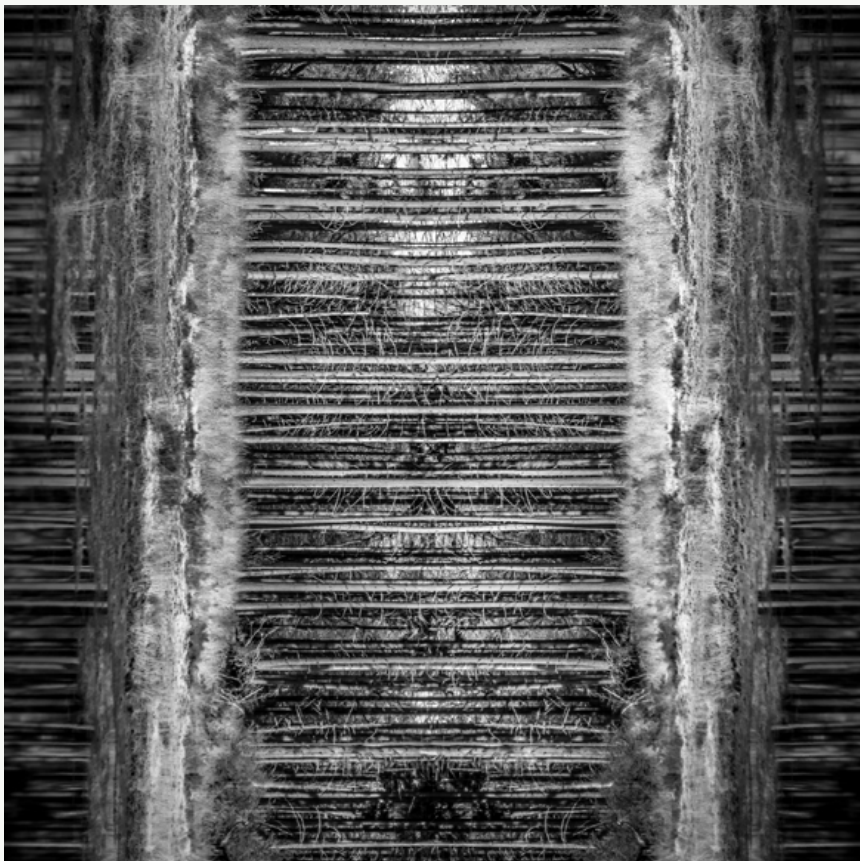

GERRIT

“Ik ben mijn eigen doelgroep”, zo antwoordt Gerrit op de vraag op welke doelgroep hij zich richt met zijn foto’s. Een opvallende uitspraak van deze man, die er wel meer bijzondere gedachten op na houdt. Nadat hij naar eigen zeggen tweedekansonderwijs (de foto academie toen hij een jaar of veertig was) had genoten, was er een tijd dat hij aanmerkelijk minder met fotograferen deed dan hij verwacht had. Het ‘gewone werk’ (het ontwikkelen van software) vroeg weer de nodige aandacht en pas na jaren bloeide de fotografie weer op. En doe je dan vooral landschappen? Nou, dat is wel een beetje een

verhaal, aldus Gerrit, want eigenlijk is hij met zijn tweeën.

Met Kata Olstrom, die andere foto’s maakt, foto’s die beter in elkaar zitten. Er valt enig ongemak te bespeuren bij zijn aanhouders. Hoezo iemand anders, een jonge, Noorse vrouw? En die werkt hier met jou samen? Nec, de uitspraak ‘ik ben met zijn tweetjes’ mag welhaast letterlijk genomen worden, Kata is Gerrits alter ego. De redactie vermoedt dat Gerrit een gedichtje, ooit toegeëigend door Godfried Bomans (Ik zit mij voor het vensterglas onnoemlijk te vervelen. Ik wou dat ik twee hondjes was, dan

kon ik samen spelen.) tot zijn levensmotto heeft gemaakt. Wellicht dat Kata op enig moment wel met haar foto’s naar buiten wil komen, zodat zij en Gerrit niet meer alleen voor zichzelf fotograferen. Eventuele belangstellenden kunnen de website van Kata bekijken. Bijna komisch zijn de foto’s die Gerrit gemaakt heeft van mensen die selfies aan het maken zijn. Doordat zij zo geconcentreerd zijn op het maken van de selfie, zijn ze zich absoluut niet bewust van zijn nabijheid, laat staan dat ze bemerken dat hij hen op de foto zet.

Gevraagd naar wat hij het allerlekkerst vindt, gaat Gerrit zonder meer voor spaghetti. Vrijwel onvermijdelijk, gezien zijn projectspaghetti (ook een website). Een project dat Gerrit helpt om het weer leuk te vinden om foto’s te maken, om ze te laten zien en om de lijn weer terug te krijgen. Want die lijn, die is belangrijk. Voor Gerrit in ieder geval en wellicht ook voor Kata.

HANS

“Hij schuimt de straten af en volgt het dievenspoor” zingt het door mijn hoofd als ik Hans met hond Melle door de wijk zie banjeren. Deze zelfbenoemde strandjutter heeft oog voor hergebruik en niets ontgaat zijn scherpe blik. En als een mens jut, is een mens verzameelaar (of is het andersom?) en dat Hans altijd ‘wel mazzel had’ met huizen kwam dus bijzonder goed uit. Ging het in een eerste huurflatje bijna alleen nog maar om een te restaureren fiets, nu in het grote huis aan de Emmakade heeft hij zelfs een afdeling geestelijke relikwieën.

Want zo’n gereformeerde opvoeding, het doet toch het (on)nodige met je. Weggooien is er niet bij, en omdat het binnen de vrienden- en familiekring bekend is dat je aan Hans alles kunt

slijten krijgt hij de voorwerpen inclusief de verhalen die erbij horen en dat maakt dat je zoiets koestert. Zoals het van een buurvrouw gekregen kinderfietsje uit de oorlog, nee, daar kun je geen afstand van doen, dat spreekt toch vanzelf? Maar ook voorwerpen van de straat worden door Hans omarmd, zoals

een loopautootje dat bij het afval stond. Het stuurtje deed het niet meer, dat was blijkbaar de reden van het afdanken. Natuurlijk moest het ding mee naar huis, werd het onderworpen aan een intensieve inspectie en kon het zonder al te veel moeite gerepareerd worden. Et voilà, daar hebben we een prachtige loopauto die voor € 100,00 in de winkel staat te pronken. Nu pronkt hij bij Hans, want zoiets doe je dus niet weg, daar moet je niet aan denken...

Hans heeft niet alleen mazzel met huizen, maar ook met afwijkende maten. Tijdens het verbouwen en restaureren van het huis komt hij met regelmaat situaties tegen die om een bepaalde maatvoering vragen, van die dingen die je niet in de bouwmarkt kunt kopen, zeg maar. Het is hem nu al een aantal keren overkomen dat hij in zijn verzameling kozijnen of planken

vindt die 'ervoor gemaakt zijn'. En daar wordt Hans vrolijk van. Feitelijk is het huis 'het object', in het huis kan hij zijn vondsten nieuw leven schenken, niet alleen als losse objecten, maar ook juist door ze onderdeel te laten zijn van de restauratie. Opvallend was dat Mirjam en Hans een aantal plattegronden van hun huis, inclusief looproute, hadden gemaakt. Als de plattegronden op waren, dan moest je als boeker even wachten. Daar was over nagedacht!

De hamvraag verrast Hans wel, maar toch komt het antwoord vrij snel: als het maar door Mirjam is klaargemaakt. En dan heel graag spinazie, dat ook.

HESSEL

Hessel is met zijn 20 jaar een van de jongste deelnemers aan dit Keunstfestival.

Maar wat een feest om hem erbij te hebben, deze tweede jaars conservatorium student.

De muzikaliteit met de papelel ingegoten met een moeder die sopraan is en een vader die groot muzikliefhebber en muzikkenner is.

Met 5 jaar wordt er gestart met pianolessen en deze worden ook, ondanks de bij een dergelijk traject normale strubbelingen, volgehouden. Dat de fijne ruimte in het souterrain van het huis van zijn moeder, met daarin een vleugel, stimulerend werkt, lijkt geen twijfel. Bij zijn vader in Menaldum staat een piano, ook niet verkeerd. Veel muzieksoorten waardierend, is het momenteel vooral de klassieke muziek die Hessel bezighoudt en de concertjes die hij tijdens dit Keunstfestival ten gehore brengt kennen dan ook een klassiek programma. Het voordeel van zo'n vleugel is dat toehoorders ook plaats konden nemen om te genieten van het spel van Hessel.

Hessel beperkt zich niet tot het beroeren van de toetsen van vleugel en piano. Op de kornet wordt geblazen, er wordt gestreken op de viool, er wordt gepingeld op de gitaar en in het koor wordt gezongen. Natuurlijk, what else. En oh ja, hij doet ook nog aan voetbal en hardlopen vindt-ie ook leuk. Met vrienden een biertje pakken is ook een vast onderdeel van het leven, aldus Hessel. Iets zegt mij dat deze jongeman een probleem met stilzitten heeft... Ook broer en zus zijn muzikaal, maar hij is wel

het meest fanatiek. En dat is voor de rust in huis misschien niet helemaal verkeerd. Hessel doet op het conservatorium de opleiding tot docent-muziek. Hij heeft al stages gelopen op basisscholen en het lijkt hem super om geld te verdienen met het zijn van muziekleraar voor basisschoolkinderen. En ik kan me daar van alles bij voorstellen, als mijn kinderen vroeger muzikles hadden gehad van deze makkelijk toegankelijke en enthousiaste Hessel, waren ze in muzikaal opzicht vast tot grote hoogte gestegen. Tot aan de top zoveel toe, geen enkele twijfel over.

En wat schaft de pot als het aan Hessel ligt? De spinazietaart van zijn stiefvader, die staat met stip bovenaan. En terwijl hij de ingrediënten voor dit heerlijk opdreunt, komt Hessels vader binnen. En deze snapt onmiddellijk dat het over die vermaledijde spinazietaart gaat,

de spanning wordt voelbaar, het hoofd wordt roder. En Hessel, die ter plekke wit wegtrekt, piept nog dat de lasagne van zijn vader ook echt lekker, ja heerlijk is. Het liefst zou hij zich in zijn vleugel verstoppen, klept dicht en niets meer aan doen.

JAN

Bij Jan stroomt het ook lekker door met bezoekers en daarom is er weinig gelegenheid om Jan zelf wat uitgebreider te spreken.

Uit de informatie die hij op tafel heeft gelegd, blijkt dat Jan een ervaren kunstenaar is, die veel, heel veel exposities op zijn naam heeft staan, tot aan Slowakije, Frankrijk en België toe.

Het houdt bij Jan niet op bij schilderijen, ook mozaïeken en glasfusion mogen op zijn warme belangstelling rekenen. Misschien dat je Jan kent als eigenaar van Smoel, met de immer kunstige en goedgevulde etalage in de Oosterstraat. Hij is hier in 2005 mee begonnen en in maart van dit jaar heeft hij Smoel overgedragen aan Ilona, waarover in het winternummer meer. Jan zelf heeft Smoel nog niet echt kunnen verlaten, hij werkt er nog steeds 3 dagen in de week. Bloed en kruipen enzo..

Op deze dag van het Keunsthfestival wil Jan blijkbaar graag weten hoeveel bezoekers hij krijgt en hij heeft daartoe een papiertje liggen waar hij de aantallen op turf. Maar ik betwijfel of hij in de drukte zijn lijstje heeft kunnen bijhouden. Maar de stand van 16.00 uur hebben we maar even vastgelegd. Zoals gezegd hadden we weinig tijd om met Jan te spreken, maar de onvermijdelijke slotvraag moest toch even gesteld worden.

Jan werkt met intens genoeg de champignonartaart van Tineke naar binnen.

TERUGBLIK

JET

Jet woont sinds februari 2020 in de Oranjewijk en ze vindt dat ze met haar huis in de Oranje Nassaustraat een lot uit de loterij heeft.

Ja, wat wil je, je woont in de Oranjewijk! Hiervoor woonde Jet in Suawoude, maar zij was altijd al op Leeuwarden gericht, gaf les op de Blauwe Stoep en Parnas en had altijd haar atelier in de stad. Wat opvalt is dat Jet wel van groot houdt, voor haar keramiek zijn er heel wat kilo's klei doorheen gegaan. Op enig

moment is Jet naast haar keramiek aan de gang gegaan met sieraden, dat zou in ieder geval wat hanteerbaarder zijn. Maar het is niet zo dat Jet fijne, tere kettinkjes maakt, ook op het gebied van sieraden pakt zij uit. Een ketting die bestaat uit een half theeservies, waarom niet? Oorspronkelijk heeft Jet een opleiding tot docent genoten, maar werken in het reguliere onderwijs bleek niet goed bij haar te passen. Het lesgeven aan volwassenen, zoals bij de Blauwe Stoep en Parnas, heeft ze altijd met veel plezier gedaan.

En Jet, wat vind jij een lekkere hap om naar binnen te schuiven? Een diepe zucht en een 'wat een moeilijke vraag' verder, biecht ze het op.

Ondanks dat Jet zo goed als veganistisch eet:

Hollandse garnalen en paling, da's jammie jammie!

JOCHUM

Jochum (jawel, met een u) werkte onder andere voor de provincie en dat hield in dat hij dus veel in zijn hoofd zat, zoals men dat

tegenwoordig pleegt te noemen. Op zoek naar een hobby die hem uit het hoofd zou halen, kwam hij terecht bij de schilderlessen van Jaap Ket, op de vrijdagen tussen 11.00 en 16.00. En dan, om 16.00 uur werden de prestaties bekeken, geëvalueerd of beoordeeld, zo je wenst. De eventuele pijn die de kritiek zou mogen opleveren, werd standaard verdoofd met het

wijntje dat dit laatste onderdeel van de les immer vergezelde. We spreken nog over de Blauwe Stoep, Jochum denkt zo'n ruim twintig jaar geleden.

En op les zit hij nog steeds en voor dit Keunsthfestival heeft hij zijn huis opengesteld om zijn schilderijen aan de mensheid te laten zien. En het huis er zelfs voor schoongemaakt, wordt mij toegefluisterd.

Wat opvalt zijn de verschillende stijlen die Jochum hanteert, het is duidelijk dat hij niet te benauwd is om ook eens wat anders te proberen. Ik vind dat wel van moed getuigen, het is toch heel verleidelijk om te blijven hangen in iets waar je goed in bent, maar Jochum durft de nog niet bewandelde wegen te bewandelen. Jochum heeft zich ook nog enige tijd met etsen beziggehouden, maar het ontbreekt hem aan het geduld om daar lol aan te hebben. Dat het voor Jochum een hobby is waar hij veel plezier aan beleeft, blijkt uit het enthous-

siasme waarmee hij zijn 'materialenkastje' opengooit.

"Hier liggen mijn spulletjes, hier word ik blij van."

En Jochum, als je niet schildert en wel eet, wat eet je dan graag? Er wordt niet getwijfeld: Italiaans. En Italiaans.

ROELANDA

Roelanda woont nu ongeveer 2,5 jaar in de Oranjewijk, aan de Emmakade in een huis met souterrain. En dat souterrain heeft zij omgetoverd tot atelier, waarbij het ene deel in gebruik is om haar hobby van edelsmeden uit te voeren en het andere deel schildersatelier is.

Hierin schildert zij met een klein groepje van voornamelijk vriendinnen elke week, in de winterperiode. Ieder met een eigen stijl en met veel plezier. In de zomermaanden tennissen de

dames, men kan dus stellen dat het een hecht clubje betreft.

Roelanda zelf is verpleegkundige en ze benadrukt dat het schilderen en edelsmeden puur hobby's zijn. Dat kan allemaal wel, maar zowel de ateliers als de resultaten komen toch behoorlijk professioneel over!

Roelanda eet het liefst Mexicaans, daar is ze behoorlijk absoluut over. Een van de schilder/tennisvriendinnen oppert dat Roelanda ook van pompoensoep houdt. Vriendin nummer drie bemoeit zich er tegenaan: als Roelanda zegt dat het Mexicaans eten is, is het Mexicaans eten en geen pompoensoep. De vriendinnen overleggen nog even met elkaar en er wordt besloten: het is en blijft Mexicaans. Wat niet wegneemt dat pompoensoep ook lekker kan zijn.

STAN

Stan laat weer een heel andere kant van het creatieve spectrum zien: hij laat zien hoe hij met behulp van bepaalde software, muziek bouwt. Ja, Stan noemt het muziek bouwen.

Hij speelt zelf iets op de piano, terwijl hij naar eigen zeggen bepaald geen virtuoos is. Maar

TERUGBLIK

het programma dat hij gebruikt, biedt hem de mogelijkheid om zijn stuk met allerlei instrumenten en beats uit te breiden en zijn eventuele fouten te herstellen. Je zou kunnen zeggen dat hij een goede muziekbouwer is.

Stan, eindexamenkandidaat HAVO en 16 jaar, doet dit nu een jaar en hij heeft er veel plezier aan. Als argeloos bezoeker van het Keunstfestival is Stans bijdrage een aangename afwisseling, mooi dat een zo jong iemand zijn hobby wil delen met ons!

We vragen hem wat de toekomstplannen zijn en Stan denkt dit bouwen wel immer als hobby te houden. Een studie creative business lijkt hem wel wat, dat is een studie die breder is dan een muziekleiding. Het lijkt me een aan te raden combinatie: creativiteit en zaken! Stan hoopt later iets bij platenlabels of filmlabels te kunnen doen, in de hoek van management. We denken dat deze ambitieuze jongeman er wel gaat komen en hopen hem nog eens te mogen interviewen als hij als groot producent te boek staat.

De hamvraag over lievelingseten doet Stan

echter volledig dichtslaan en hij richt zich dankbaar tot zijn vader, die juist binnenkomt. “Die weet vast wel wat ik lekker vind...” Vader hoeft inderdaad niet lang na te denken: Stan houdt van salade, zonder sla, tomaat, komkommer en overige groene dingen en mét patat.” Stan kijkt tevreden, blij dat vader wel een adequaat antwoord wist te formuleren. Totdat hij beseft wat zijn vader eigenlijk gezegd heeft...

TILLY EN GERARD

Zo onbescheiden veel ruimte als Beu deze zaterdag in beslag nam, zo bescheiden zijn zijn scheppers, Tilly en Gerard.

Beu is oorspronkelijk gemaakt als landschapsobject voor een project in Ooststellingwerf waar Beu een begrip is als een soort van boeman. Beu heeft in vele weilanden gestaan, wat veel voeten in de aarde had vanwege onder andere vergunningen. Ook bewaking moest geregeld worden, niet alleen in verband met mogelijke vandalen, maar mogelijk nieuwsgierige koeien moesten op afstand gehouden worden.

Ook was Beu in 2004 in Den Haag, in het kader van Den Haag Sculptures ‘De Giganten’. Beu was toen de openingsact en het was Máxima die met een fietspomp Beu op leek te blazen. En Tilly en Gerard ondertussen, out of the spotlights vlak achter Beu met de echte pomp in de weer .

Beu heeft ook nog in het atrium van het stadhuis in Den Haag gestaan, daar hadden Tilly en Gerard een stuk minder werk aan dan aan de tour langs de weilanden.

Gevraagd of zij altijd zo groot werken, antwoordt het stel dat dat voor de hand ligt: ze leven en werken met elkaar en met grote

projecten zit je elkaar zo min mogelijk in de weg. Of dat helemaal de reden is, betwijfelt de redactie. Maar dat het een eer was om Beu op deze dag in de wijk te hebben, dat staat als een paal boven water!

Culinair gesproken delen ze niet echt dezelfde voorkeur: Tilly gaat voor de bietjesstampot en Gerard houdt het bij Chinees eten.

JANNY KAMP

Nieuw in jouw wijk: Salon Patricia

(boven kapsalon Haaridee)

Ben je benieuwd wat ik kan doen voor jouw huid?
Of wil je meer weten over de natuurlijke en krachtige
huidverzorgingsproducten van Ik Skin Perfection?
Boek dan eens een kennismakingsbehandeling.

www.salon-patricia.nl

Salon Patricia
Oranje Nassaustraat 19
8933 BR Leeuwarden
T. 06-16802230
info@salon-patricia.nl

WOORDZOEKER

R	T	S	C	H	I	L	D	E	R	I	J	S	V	F	T
V	N	L	S	Q	C	B	U	L	C	L	E	D	N	A	W
G	I	F	A	N	I	U	T	L	E	E	P	S	V	D	A
F	O	K	A	V	Y	E	S	G	A	A	D	R	E	I	V
Y	P	L	R	Y	I	G	Z	H	K	U	V	S	R	W	W
X	D	R	B	E	U	T	S	T	M	E	Y	P	U	N	B
T	N	F	T	Y	W	W	S	E	R	R	I	L	E	U	C
H	O	O	Z	E	C	W	D	E	P	A	A	Z	U	C	S
C	R	O	Y	B	M	A	U	O	F	W	A	R	U	I	I
M	N	M	J	H	I	Q	E	O	Z	T	T	B	J	M	C
W	O	K	A	L	U	Z	S	R	H	P	S	W	O	S	D
U	T	Z	L	E	I	Z	E	C	O	D	G	N	M	M	E
A	W	E	A	E	V	I	A	D	C	X	L	Y	U	H	N
G	G	S	M	I	G	H	I	R	V	Q	S	E	X	E	L
O	E	T	N	K	E	U	Y	L	E	V	O	X	E	K	K
H	V	X	P	M	M	K	W	N	R	N	O	T	N	B	C

- BAART
- GAUW
- KEUNSTFESTIVAL
- MUZIEK
- SCHILDERIJ
- WANDELCLUB
- BEELDHOUWWERK
- GIERZWALUW
- MEDAILLE
- POËZIE
- SPEELTUIN
- BUURTPODIUM
- HUZAREN
- MOZAÏEK
- RONDPOINT
- VIERDAAGSE

Toevallig tafereel

Wandel ik gewoon een beetje langs de Emmakade. zie ik toch opeens een puntgave zwarte superouderwetse HANOMAG trekker staan alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. En of dat nog niet alles was ontwaar ik aan de overkant langs het trottoir geparkeerd ook nog een kanjer van een antieke woonwagen die al even puntjegaaf oogt. U begrijpt dat alle ingrediënten voor een kleine impressie in de wijkchroniek op hun plaats vielen en ik niet zomaar verder kon lopen.

De opmerkelijke woonwagen stond geparkeerd voor een huis waar in vroeger dagen een modevakschool de nodige naaiklanten trok. Ruim 2 jaar geleden werd het grote oude pand gekocht door Klaas-Jan en Anet die vanuit de Vossewijk mede buurtbewoners van de Oranjewijk/Tulpenburg werden. Hun nieuwe woning renoveerden ze tot en met en inmiddels wonen ze er met z'n drieën: pappa, mamma en zoontje Sven. Daar ik Klaas-Jan in de tuin aantrof maakten we gelijk een afspraak. Een paar dagen later, vlak voor het begin van hun vakantie kreeg ik alle ins en

outs van het huis, de woonwagen en de bewoners te horen.

GRONDIGE VERBOUWING

Een mooi verhaal. Hoe de nieuwe bewoners op de bovenste verdieping van het eeuwoude pand begonnen zijn met strippen en breken en gaandeweg afzakten naar de begane grond. De renovatie van de bovenverdieping lukte zo goed dat Klaas-Jan en Anet besloten om er een afzonderlijke unit van te maken die ze inmiddels met regelmaat verhuren als B&B. De bezoekers treffen daar tot hun verrassing

ROUTE EMMAKADE – EMMEN

ook nog een paar attributen uit de tijd van de modevakschool: een paspop in de huiskamer en een klassieke Singer naaimachine op de badkamer.

Klaas-Jan heeft er inmiddels zijn beroep van gemaakt om professioneel met energietransitie bezig te zijn dus u begrijpt dat hun huis model staat voor een geslaagd duurzaamheidsproject.

WOONWAGENDROMEN

Maar terug naar de aanleiding voor deze reportage. Klaas-Jan droomde er al vanaf zijn rode van om ooit eens een woonwagen te bezitten. Een beetje zoals andere kinderen dromen van een indianentent of een motorschip.

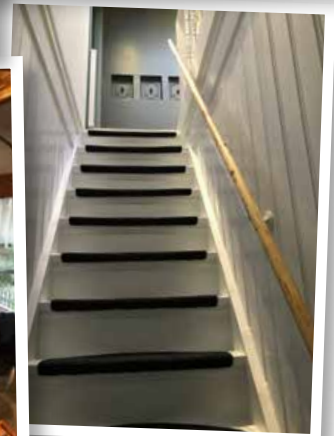
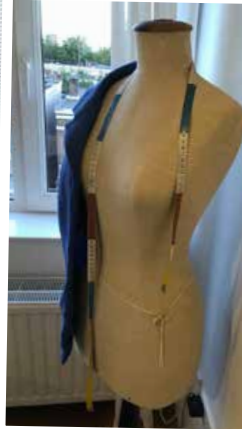
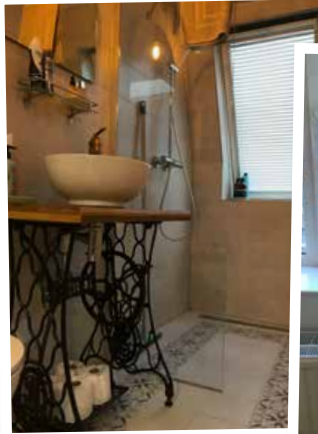
Tien jaar geleden ging zijn wens in vervulling toen hij van een zigeunerfamilie een authentieke woonwagen uit de jaren 60 kon overnemen. Vol tierlantijntjes, glas in lood en allerlei houtsnijwerk. En ja, als je eenmaal zo een pracht ding hebt wil je die ook gemakkelijk kunnen verplaatsen vandaar de interesse in een stoere stevige trekker.

Een leuke bijkomstigheid is dat zoontje Sven inmiddels een verwoed verzamelaar van modeltrekkertjes is geworden.

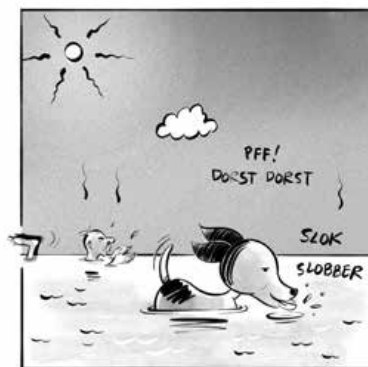
Het hele gezin was het er dan ook roerend over eens om dit jaar met woonwagen en HANOMAG op vakantie te gaan. De bestemming is Emmen en de maximumsnelheid bedraagt 16 km/uur. Dus reken maar uit dat het ongeveer een dag kost om vanaf de Emmakade in Drenthe te komen.

Op de dag dat ik dit schrijf is de vakantie van het gezin in de woonwagen nog gaande. Bekijk de foto's en geef de eigen fantasie vrij spel om je te verbeelden hoe zo een alternatieve vakantie in eigen land er uit zou kunnen zien.

Hein Kraij

RUSSELL

RUSSELL©2020 studiovanbeek.nl

Huzarensalade

In deze moeilijke tijden kun je bij een goede slager (Velstra, Oosterstraat o.a.) altijd een Huzarensalade bestellen, zo heeft hij er ook iets aan, maar je kunt de salade ook zelf maken volgens het recept van Cees Holtkamp, banketbakker in Amsterdam.

Recept

200 gram gaar kalfsvlees
 200 gram Jonagold appel, geschild en klokhuis verwijderd
 200 gram gekookte aardappelen
 120 gram augurk, zonder vocht
 ½ uitje, zeer fijn gebakt
 Peper
 Zout
 Mayonaise
 1 krop sla
 2 eieren, hardgekookt

Bereiding

Snijd het vlees, de appel, de aardappels en de augurk in kleine stukjes.
 Meng het uitje erdoor en breng op smaak met peper, zout en mayonaise.
 Verdeel de sla op een schaal en schep de salade erop. Leg hier en daar wat dotjes mayonaise en strijk dit over de bovenzijde van de salade uit.

Garneer met plakjes hardgekookt ei, en desgewenst ook met tot waaiers gesneden augurken en plakjes tomaat.
 Dep de stukjes augurk droog met keukenpapier anders komt er te veel vocht in de salade.

Peter Jeeninga

Breng op smaak met zout en cayennepeper.

Peter

VISIT

ORANJEWIJK/TULPENBURG

Verre vakanties? Nee, in deze coronatijd moeten we het juist dichterbij huis zoeken! MerkFryslân, de toeristische marketingorganisatie van ús provinsje heeft dat door. Ze lieten ons in een huis aan huis bezorgd 'Visit Friesland' krantje in een wervelende mengelmoes van Nederlands, Fries en vooral hip Engels zien hoeveel moois er tussen Pietersbierum en Buitenpost te ontdekken is. Helaas zijn ze vergeten de beauty van de Willem Lodewijkstraat in de spotlights te zetten. Uw wijkkrant laat zien dat u helemaal niet naar far Appelscha, wild Hindeloopen of sunny south Oudemirdum hoeft af te travellen. Ook een expeditie in de eigen Oranjewijk verruimt jouw blik! Ga eens op adventure Willem Lodewijkstyle.

BIRD BANKIE

Als je de Willem Lodewijkstraat echt wilt ontdekken is een ouderwets 'Bird Bankie' the place to start. Nog niet ontdekt door vogelkijkers vind je hier altijd een ruime zitplaats. Het hele jaar rond puur genieten voor echte bird watchers. In de springtijd zie je er de zwarte crows die, om hun nesten te beschermen, arge-loze doggywalkers van achteren aanvallen en in hun head pikken. 's Zomers geniet je er van de happy capriolen van de grote aantallen gier-zwaluwen. Kijk hoe deze ranke en supersnelle birdies de airspace boven de Oranjewijk be-nutten voor hun loopings, spins en barrel rolls. Realiseer je dan even dit: ook Black Birdlives Matter. Daar word je toch intens gelukkig van?

DISCOUNT ON DEATH ROW

Je ziet het vooral in movies, maar dit is je kans om het in reality mee te maken. Droom weg bij deze poster en waan jezelf een ter dood veroordeelde in een Amerikaanse cel: in death row dus. Je wacht op de voltrekking

van je verdicht en kijkt dan naar dit plaatje. Het laatste tafeltje. Aha! Een discount galgenmaal! Jouw final opportunity om je nabestaanden iets extra's te laten erven. Dat adventure wil jij natuurlijk nog meemaken. Grab your chances!

THIS IS KNISPEREN

Voor geknisper onder de soles of your shoes of fietsbanden hoef je echt niet naar een Waddeneiland. Discover de schoonheid van de Willem Lodewijkstraat vanaf het pas met

nieuwe schelpen verrijkte wandelpad. Of pak je mountainbike om deze trail tussen de Franklinstraat en Achter de Hoven met twee vingers in de neus af te leggen zonder ook maar een flintertje doggypoop aan je schoenen te krijgen. This is the real adventure man!

PINK & PURPLE PLANTATION

Nog niet door het grote publiek gediscovers op ons eigen Emmaplein: een woud van Vlinderstruiken oftewel een echte Pink & Purple Plantation. De onvolprezen groenmannen van de gemeente plantten hier ooit vlinderstruiken in alle possible kleuren paars en roze. Een party voor het oog in het bloeiseizoen, en niet alleen voor atalanta's, dagpauwogen en Citroentjes want deze plek heeft ook de potentie uit te groeien tot de true Pink & Purple Hotspot voor de LHBT-community!

INSIDER TIP: BOEK SNEL

Vergeet Ameland. Laat Beetsterzwaag rechts liggen en boek binnenkort jouw eigen Visit Oranjewijk. Check soon de site van Merk Fryslân out voor unferjittelijke bed & brochje bookings.

Luuk van der Veen

Kinderen in actie

Afgelopen 5 Juli hebben Paul en Douwe de kinderen van de wijk op bezoek gehad in het atelier van Douwe. De kinderen hebben erg goed gewerkt aan het kunstwerk in de speeltuin, dat vernieuwd is.

Mee geschilderd hebben Noor Dijkstra, Anouk Peters, Richt Koopmans, Lys Koopmans, Koen Landmeter, Freija Loonstra en Sake Loonstra. Hartelijk bedankt voor jullie enthousiaste deelname, top!

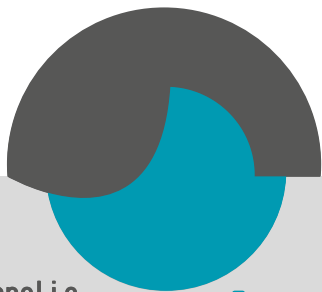

STUCADOORSBEDRIJF

VOOR AL UW **STUCADOORSWERKZAAMHEDEN**

INFO@STUCADOORSBEDRIJFCLIF.NL / 06 24 51 35 34

annelie
haaridee

Geknipt voor hem en haar!

www.haaridee.eu

www.haarideeshop.nl

www.facebook.com/haaridee

De Haaridee crew
Vera, Simone, Debora en Annelie

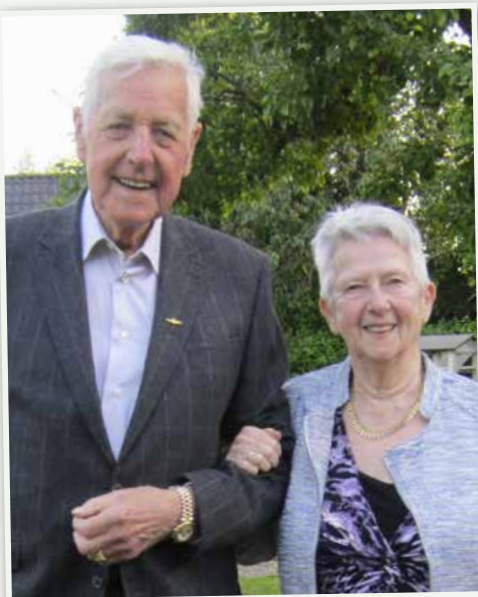
Oranje Nassaustraat 19
8933 BR Leeuwarden
tel. (058) 2135256

haaridee@gmail.com
www.haaridee.eu

Soms krijgt de redactie zomaar een mooi cadeau in de schoot geworpen. In dit geval ontvingen we een koffertje vol geschiedenis uit onze Oranjewijk. De inhoud bestaat uit 160 wandelmedailles uit de jaren 60 en een bloemrijk verslag over het ontstaan van de Speeltuinen- en Buurtvereniging Oranje Nassau en gelijknamige Wandelclub. Een serie foto's van de opening van de speeltuin en het wandelen maakt het cadeau compleet. Het koffertje ontvingen we van Marian Wijnstra, dochter van Alle en Riny Wijnstra uit de Willem Lodewijkstraat 45. En wat blijkt? Zij waren met enkele anderen de oprichters én drijvende krachten van de buurtvereniging en de wandelclub. We hebben een gesprek met Marian Dirksma-Wijnstra.

EEN DOOSJE MET WANDELMEDAILLES

Riny Wijnstra-Postma overleed in maart 2019. De Wijnstra's waren mensen met gevoel voor geschiedenis en nogal gehecht aan hun spullen. "Ze konden nergens afscheid van nemen", vertelt Marian, "alles vertegenwoordigde voor hen waarde". Toen Marian na het overlijden van haar moeder wat spullen ging opruimen ontdekte ze in een kast een zwaar doosje. Daarin bleken 160 wandelmedailles te zitten, allemaal behaald in de jaren 60 met de buurtwandelclub. Marian toonde het doosje met inhoud aan haar vader en een belangrijk stukje wijkgeschiedenis kwam tot leven. De heer Wijnstra ging aan de slag met de medailles, sorteerde ze met toewijding en plakte ze op vellen papier. Hij beschreef het ontstaan van de speeltuin en de wandelclub Oranje Nassau en bewaarde alles in een zelf getimmerd houten kistje. Zo kon hij de plotselinge dood van zijn vrouw,

met wie hij 66 jaar gelukkig getrouwd was geweest, proberen te verwerken. Dierbare herinneringen..... Alle Wijnstra overleed acht maanden na zijn vrouw, in december 2019.

HET ONTSTAAN VAN DE BUURT- EN SPEELTUINVERENIGING ORANJE NASSAU

We putten uit het verslag van Wijnstra. Eind november 1961 kreeg een heel aantal wijkbewoners een uitnodiging voor een Sinterklaasfeest voor kinderen uit de Oranjewijk, in de kantine van de Leeuwarder Melk Inrichting (LMI). Ook de familie Wijnstra. Destijds was de LMI gevestigd op het terrein van de huidige Albert Heijn. Voor kinderen was er toen nauwelijks iets te doen in de wijk. Na afloop van die feestmiddag staken de Wijnstra's samen met de organisatoren Nijboer en Kingma, respectievelijk directeur en accountant van de LMI, de koppen bij elkaar en daar ontstond het idee voor een speeltuin in de Oranjewijk. Het enthousiasme onder de wijkbewoners was groot, de locatie snel gevonden. Het Oranje

Nassauparkje was al in 1956 door de gemeente aangewezen als speelterrein, maar daar was tot dan toe nog niets van gekomen.

De initiatiefnemers gingen voortvarend aan de slag. Ze kregen al snel toestemming van de gemeente en in februari 1962 was de Buurt- en Speeltuinenvereniging Oranje Nassau opgericht. Het eerste bestuur bestond uit 5 leden, waaronder initiatiefnemers Nijboer, Kingma en Wijnstra. De gemeente regelde de betogeling van de nieuwe speeltuin, nu de speeltoestellen nog...

Een advertentie in de LC bracht uitkomst. De eigenaar van 'De Kleine Bontekoe' aan de Troelstraweg bood zijn speeltuininventaris te koop aan. Een buitenkans! Voor de luttel som van 1500 gulden kreeg de kersverse speeltuinenvereniging de beschikking over een familieschommel, draaimolen, rekstok, draaiton, 4 grote wippen en een kleine wip, een hobbelpaard. De spullen werden opgeslagen in de kelder van de LMI. Het bestuur vroeg vrijwilligers om de spullen op te knappen en al gauw werd er volop geschuurd, geplamuurd en geschilderd. Om aan extra geld te komen organiseerde men een Oud Papier Aktie; het papier werd door oudpapierhandel Efdé afgenomen.

Het liep allemaal zeer voorspoedig, vele handen maken licht werk. Al in september 1962, ruim een half jaar na het initiatief, werd de speeltuin officieus geopend met een deel van de speeltoestellen. De optocht door de buurt met verklede kinderen en voorop het Padvindskorps was het hoogtepunt van de dag. Op 11 mei 1963 vond de officiële opening plaats door wethouder Tiekstra "die nog eens

memoreerde dat nu eindelijk de jeugd uit de Oranjewijk haar eigen speeltuin had.....dat dit tot stand was gekomen door gezamenlijke inspanning....en een voorbeeld was van gemeenschapszin ..... “ Aldus de heer Wijnstra in zijn verslag. Met dank aan de bevoegen initiatiefnemers!

WANDELCLUB ORANJE NASSAU

Riny Wijnstra, actief bij gymvereniging Quick in Leeuwarden, kwam met het idee om een wandelclub op te richten. Deelname aan de Avondvierdaagse met kinderen uit de wijk was de directe aanleiding. In de jaren 60 was wandelen in groepsverband een hype, er werden veel wandeltochten georganiseerd in het hele

land. ‘Mens sana in corpore sano’ (een gezonde geest in een gezond lichaam) was in die tijd een populair motto. Het was de tijd van de wederopbouw, vol energie en daadkracht. Zogenoemde Gymnastrada's, marswedstrijden en massale gymnastiekuitvoeringen op voetbalvelden waren populair. De wandelclub werd onderdeel van de speeltuinvereniging. ‘Juf’ Wijnstra had succes met haar wandelclub. Vele buurtkinderen sloten zich aan. In de zomer liepen zij wandeltochten en in de winter werd daarvoor getraind in de gymzaal van de Rehobothschool. Want het wandelen (zeg maar: marcheren) was een serieuze zaak. Muziekkorpsen liepen voorop. Deelnemende groepen werden door een jury (die veelal onderweg verdekt stond opgesteld) beoordeeld op in de maat lopen, niet te hard zingen en niet te veel praten. Het ging om de discipline, al werd dat door de deelnemende kinderen niet als streng ervaren, aldus Marian, die zelf als kind ook lid was van de wandelclub evenals haar broer Rolf. Men ging voor de prijzen, en de Wandelclub Oranje Nassau was een prijzenwinnaar. Ze reisden per bus door heel Friesland van het ene wandelevenement naar het andere, en kwamen vaak trots met een winnaarsbeker en medailles thuis. De kosten werden betaald uit contributiegeld. Het succes was groot en smaakte naar meer.

Om nóg beter voor de dag te komen droegen de wandelaars uniforme kleding: allemaal een wit shirt en een grijze broek of rok. Voor de koudere tochten kregen de lopertjes en hun begeleiders van het bestuur een trainingspak.

Dat was auberginekleurig, en van dusdanige kwaliteit dat de stof bij regenachtig weer zó afgaf dat de onderkleding ook donkerrood kleurde..... De trainingspakken werden zorgvuldig in bewaring genomen door de Wijnstra's, in stapels onder de trap.

DE TIJD VERANDERT

In de loop der jaren liep het ledenaantal van de wandelclub echter terug. De TV kwam op, er waren nieuwe vrijetijdsbestedingen en sporten, en ook steeds meer regels en veiligheidsvoorschriften. Men probeerde nog te redden

wat er te redden viel door de verschillende Leeuwarder wijkwandelclubs te bundelen in de Leeuwarder Wandel Unie (LWU), waarvan de heer Wijnstra secretaris werd. De overgang naar digitalisering was de zoveelste vernieuwing. De Wijnstra's besloten hun bestuurs- en organisatiewerk over te dragen aan een jongere generatie.

Gedreven mensen als zij waren, verwachtten ze van de nieuwe bestuursleden evenveel toewijding en bevologenheid als zij zelf hadden. En voor dezelfde activiteiten en waarden. Het was voor hen een grote teleurstelling dat de dingen

anders liepen, dat nieuwe bestuursleden andere keuzes maakten. Vooral de heer Wijnstra kon dat nauwelijks verkroppen. "Mijn moeder stond wat luchtiger in het leven en tilde er minder zwaar aan", vertelt Marian.

PRIJZENKAST

Wijnstra droomde van (en rekende op) een mooie prijzenkast in het buurthuis, waarin alle gewonnen wandelbekers en –medailles een mooie plaats zouden krijgen. Hij doneerde een grote doos met bekers en medailles aan het nieuwe buurtbestuur. Die kast is er nooit gekomen. Waar de bekers en groepsmedailles zijn gebleven is onbekend. Maar gelukkig bewaarde mevrouw Wijnstra haar medailles, omdat ze er geen afscheid van kon nemen en er waarde aan toekende. Dankzij de toegewijde en liefdevolle zorg voor die medailles, het verslag van Alle Wijnstra én attente dochter Marian hebben we gelukkig de herinneringen en de foto's nog.

Fransje Grisnich

PS: Wie weet waar de doos met edelmetaal is gebleven? Meld het ons!

Op 28 augustus toog ik naar de Gysbert Japicxstraat 9 voor een gesprek met Peter Karstkarel. Hij is een groot kenner van kunst en architectuur en schreef daarover de afgelopen decennia tientallen boeken en vele artikelen voor regionale en landelijke (dag)bladen. Daarnaast organiseerde hij, vaak samen met echtgenote Klaske, vele culturele evenementen.

Ik had me voorgenomen hem van alles te vragen over de architectuur van de huizen in de Oranjewijk. Ruim een uur later ging ik echter ook de deur uit met een heleboel prachtige anekdotes, over zijn werk, over de Gysbert Japicxstraat en over de rest van de Oranjewijk. Het werd een geanimeerd gesprek met Peter én Klaske.

Peter en Klaske verhuisden in 1972 naar de Oranjewijk. "Toen wij hier kwamen, was het niet allemaal even rooskleurig. Veel bedrijvigheid, achterstallig onderhoud, de buurt zag er niet zo best uit."

Tot een jaar of wat geleden was er in de Gysbert Japicxstraat nogal eens wat aan de hand. Dat werd vooral veroorzaakt door een pand van een huisjesmelker, schuin tegenover Peter en Klaske. In dat pand zaten vaak drugsgebruikers, die voor veel ellende zorgden. Klaske heeft nog eens een jonge vrouw in doodsangst de straat op zien rennen, terwijl ze door iemand met een stoeptegel achterna gezeten werd. Ze hebben er al met al wel 25 jaar ellende mee gehad.

BAART

Rond 1974, ze woonden net een paar jaar in de Oranjewijk, kreeg Peter een tip over een verhuizing. Een weduwe die aan de Nieuwstad woonde, ging verhuizen en wilde haar slaapkamerameublement verkopen. Het bleek te gaan om een enorm, monumentaal ledikant en enkele kasten. Op zich misschien niet zo bijzonder, ware het niet dat de meubels waren ontworpen door de beroemde architect Andries Baart sr. Ze waren bovendien gemaakt door meubelfabriek Monsieur in Steenwijk, waar een oom van Peter nog gewerkt had. De koop was dan ook snel gesloten.

Andries Baart sr. was de architect van een bijzonder dubbel woonhuis in de Oranjewijk: Emmakade 96 en 96a. Hij ontwierp dat in 1929. Hij heeft meer gebouwen in Leeuwarden ontworpen en enkele zijn ondertussen zelfs rijksmonument. Toen een aantal jaren later een kennis van Peter en Klaske in een van de huizen van Baart sr. ging wonen, is het ledikant daar terechtgekomen. Een passender plek is natuurlijk niet mogelijk!

Emmakade 96-96a

BESCHERMD STADSGEZICHT

Door de jaren heen schreef Peter vele boeken over architectuur, met name over Friesland. Door zijn grote kennis kwam hij op een gegeven moment bij de gemeente Leeuwarden terecht, waar hij een aantal jaren een paar dagen per week werkte. Hij beschreef monumenten en stadsgezichten en werkte ook mee aan de aanvraag bij het Rijk om van het Nieuwe Kanaalgebied een beschermd stadsgezicht te maken. Bij die aanvraag werd gebruikgemaakt

Peter Karstkarel

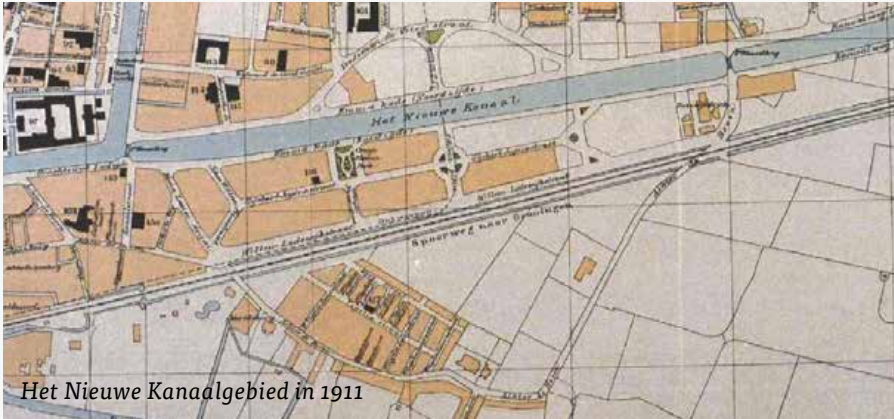
van een rapport dat hij eind jaren zeventig schreef over de wijk. In 2007 werd de status beschermd stadsgezicht toegewezen aan het Nieuwe Kanaalgebied, dat zowel de noordzijde als de zuidzijde van het kanaal betreft. De meeste huizen zijn in de stijl van de neorenaissance gebouwd. Enkele uitzonderingen zijn de voormalige papiergroothandel Vermeulen aan Emmakade 74, dat een beetje in de art-nouveau/jugendstil-stijl is gebouwd, en het dubbele woonhuis van Baart sr. (Nieuwe Zakelijkheid).

RONDPUNT

De status beschermd stadsgezicht heeft de wijk voor een belangrijk deel te danken aan het feit dat er in Nederland bijna geen uitbreidingswijk van rond 1900 is, die nog zo gaaf is. Er is natuurlijk wel wat veranderd, maar het stratenpatroon is nog hetzelfde. Een goed voorbeeld is de Gysbert Japicxstraat, met aan de ene kant de vorkvormige Maria Louisestraat en aan de andere kant de vorkvormige Emmastraat.

En met ongeveer in het midden het Emmaplein. Dit plein wordt in 1904 veranderd in een rond-point. De heer W.C. Hofkamp, directeur gemeentewerken en ontwerper van het plan voor de Oranjewijk, zei daar destijds over: "Door dit rondpoint dat een copie is van het Prins Hendrikplein in de ook al lange (585

Het Nieuwe Kanaalgebied in 1911

m) Prins Hendrikstraat te Den Haag, zal onze Gysbert Japicxstraat ook enigszins verkort worden, althans eene aangename afwisseling bekomen."

Het rondpoint is later weer een parkje geworden en een tijdlang heeft er zelfs een asfaltweg overheen gelegen, toen er een tijdelijke noodbrug lag over het kanaal. Op voorstel van Peter is daarna het rondpoint opnieuw aangelegd.

INDUSTRIE IN DE WIJK

Peter vertelt ook graag over wat er nog meer veranderd is in de wijk. Zo was er vroeger veel meer bedrijvigheid en industrie. Aan de oostkant van de wijk stonden vroeger de Leeuwarder Melk Inrichting (LMI) en de Coöperatieve Stremsel en Kleursel-fabriek.

Het pand, waarin Albert Heijn gevestigd is, is gebouwd op het souterrain van de LMI.

Op de koppen van de Maria Louisestraat

waren een sigarenzaak en een slagerij gevestigd, aan de Willem Lodewijkstraat stond een garage en in de Gysbert Japicxstraat waren een drukkerij en een schildersbedrijf.

Aan de Emmakade zaten zo'n dertig jaar geleden veel meer kantoren dan nu. Peter schat dat wel zo'n dertig tot veertig procent van de panden een kantoorfunctie had.

Dat is nu een stuk minder. Het aantal woonboten in het kanaal is juist weer veel meer geworden dan dertig, veertig jaar geleden.

Dankzij alle veranderingen, of in sommige gevallen misschien ondanks, vinden Peter en Klaske de Oranjewijk een van de mooiste wijken van Leeuwarden.

Piet Brouwer

Coöperatieve Stremsel- en Kleursel-fabriek, 1937

wij zijn
www.jouw
tandarts.frl

jouw
tandarts

Bas Petit
Hans Scholtanus
Heert Zijlstra

Sixmastraat 66
8932 PA
Leeuwarden

058 2552888
info@jouwtandarts.frl
www.jouwtandarts.frl

FYSIOFRISO

Sinds juli 2012 zijn wij als praktijk werkzaam binnen het medisch centrum Buitenhove. Deze stap bracht ons meer ruimte, een grote en goed uitgeruste oefenzaal en meerdere zorgdisciplines onder een dak.

Het **Fysiofrisoteam** bestaat uit acht fysiotherapeuten en één oefentherapeute, ieder met een eigen specialisme. Hiermee proberen wij de voor U optimale zorg te verlenen. Onze benaderingswijze is individueel gericht, met persoonlijke aandacht en professionele begeleiding. Binnen onze praktijk bestaan er ook mogelijkheden om te oefenen in klein groepsverband.

Onze therapeuten:

Ynse de Boer

*Fysiotherapeut
Manueel therapeut*

Eke Siebinga

*Fysiotherapeut
nek/schouder/hoofdpijn*

Martine de Jong

Oefentherapeut Cesar

Dick de Roest

Fysiotherapeut

Ita de Roest-Luth

*Fysiotherapeut
Bekkenfysiotherapeut*

Sina Keuning

*Fysiotherapeut, Haptonomie,
Psychosomatische
Fysiotherapie*

Lianna Touwen

Fysiotherapeut

Janine van der Plas

Fysiotherapeut

Wietske Siemensma-v.d. Ploeg

Kinderfysiotherapeut

Bijzondere uitvaart

Vrijdag 14 augustus voer een bijzondere boot door het Nieuwe Kanaal. Het was de woonboot van wijkbewoner en schipper Ate Dijkstra, versierd met rouwboeketten, die zijn laatste vaart maakte langs het toegestroomde publiek. Ate (88) is op 10 augustus overleden. Jarenlang lag hij met zijn boot aangemeerd aan de Emmakade. Ate Dijkstra was een markante wijkbewoner, vooral bekend in de skûtsjewereld als bemanningslid van het Huzumer Skûtsje. Vaarwel, Ate!

COLOFON

REDACTIE

Janny Kamp
Hein Kray
Piet Brouwer
Fransje Grisnich

KOPIJ

Kopij inleveren vóór 27 november 2020
Mail naar: redactie@oranjewijk.nl

CONTACTPERSOON

Hein Kray
tel. 058 2164845 of 06 2255 8276

VASTE COLUMNS

Gerco van Beek
Luuk van der Veen
Peter Jeeninga
Minne Velstra
Douwe Idema

GASTSCHRIJVERS

Mirjam Pruiksma

GRAFISCHE ONTWERP - ORANJEWIJK LOGO

Minne Velstra

OPMAAK EN GRAFISCHE VORMGEVING

Gilbert Terpstra
Jenny Piso / Verkorteweg CCM

FOTOGRAFIE

Fransje Grisnich
Floor Hogerheijde (Kunstkade)
Sjoek Idema
Erika van Driel
Jenny Piso
Redactie

OPLAGE

1050 stuks

BEZORGING

Finn Mous

PRINT

Copy Service Leeuwarden

JAARGANG 20

Herfst 2020

WWW.ORANJEWIJK.NL

Leave Lieve

Sy sjongt it heechste liet
is 9 en hjoed it âlder suske
want mem dy is har nije broerke
mei wa 't se yn 't geheim
ferlenne skatten sykjen giet

Spjeltsjes yn it hier
beltsjes ynne earen
har leave lipkes rûchwei stifte,
de skat is neffens har echt wier
allinnich no noch fine

Har hân yn harres
fingers om en om
lytser, sefter, finer
grutter, âlder, feltsje tinner
en dochs deselfde linen

Net oppe wyte tiggels
ek net op it sebrapaad
ûnefen treden oerslaan
trippelje op klinkerts
rinne oppe richels

Har wrâld is mear as ússes
se hat it foar it kiezen
mem har paralellebeltsje
dreamt fertikaal,
nachts sliept se

Minne Velstra

Wij staan voor u klaar!

- Onderhoud personenauto's
  - Onderhoud bedrijfsauto's
  - Onderhoud campers
  - Onderhoud leaseauto's*
  - APK
  - Aircoservice
  - Accu's
  - Banden
  - Storingsdiagnose
  - Verkoop nieuwe en gebruikte auto's (gemiddeld 50 auto's op voorraad!)
  - Private Lease
  - Zakelijke Lease
  - Financiering
  - Zoekopdracht naar de door u gewenste auto!
- *Afhankelijk van welke leasemaatschappij*

De hele wijk in feeststemming

**KEUNSTFESTIVAL
ORANJEWIJK**

Welkom
in de
Oranjewijk!

DE REIZENDE KOOKVROUW

PAT